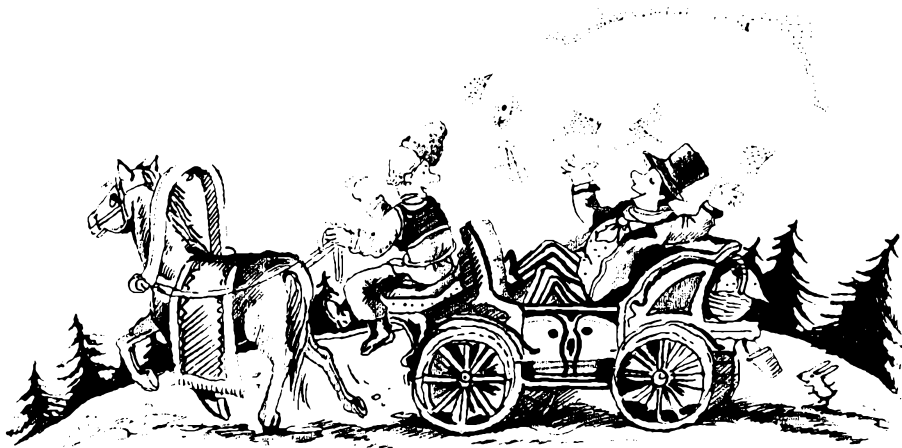

ЗАЯЧЕ САЛО

Українська народна казка

Їхав пан з кучером Іваном у далеку дорогу. Вони їхали мовчки, але мовчанка обридла. Пан і надумав поговорити. В цей час вискочив заєць. Пан і почав свою розмову з зайця.

— От у мене в лісі водяться зайці, тільки не такі, як оце пострибав маленький, а великі. Я з-за границі привіз на розплід. Одного разу я зібрався на охоту, взяв із собою чоловік з десять загоничів. Вони нагнали на мене зайців, а я їх тільки — бах та бах! Тоді я набив їх десятків зо три... А одного забив, то такого величезного, як баран завбільшки! Ну, а коли здер з нього шкуру, то було більш як півпуда сала. От які в мене зайці!

Кучер слухав, слухав, а далі й каже:

— Но-о, гніді, скоро вже і міст той, що під брехунами ламається.

Почув це пан і каже:

— Чуєш, Іване, так от які зайці бувають! Правда, що з

нього півпуда сала то не було, а так фунтів* з десять.

— Звісно, заєць зайцем, — каже Іван.

Ну, їдуть далі, а пан знову до Івана:

— От що, Іване, а чи скоро вже буде той місток?

— Та скоро вже, пане, — каже Іван.

— Так от знаєш, Іване, — продовжує пан, — мабуть, що на тому зайцеві і десяти фунтів сала не було, — так фунтів три-чотири, не більше.

— Та мені що, — каже Іван, — хай буде і так.

Але проїхали трохи, пан повертається на місці та й знову:

— А чи скоро, Іване, вже той міст буде?

— Так, скоро, пане, ось-ось, тільки в долинку спустимось.

— Гм, — каже пан, — а знаєш, Іване, на тому зайцеві і зовсім сала не було — сам знаєш, яке на зайцеві сало.

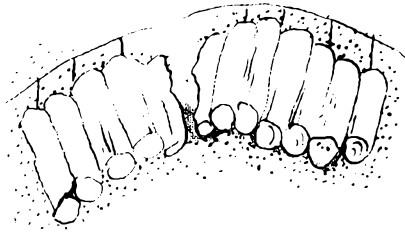
— Та звісно, — каже Іван, — заєць зайцем.

Спустились у долину, а пан і питає:

— А де ж, Іване, той міст, що ти про нього говорив?

— А він, пане, — каже Іван, — розтопився так само, як те заяче сало, що ви про нього говорили.

*Фунт — давня міра ваги, що дорівнює 400 г.

Дональд БІСЕТ

ПРАВДИВІ НЕБУВАЛЬЩИНИ

ПРО ТИГРЕНЯ БІНКІ, У ЯКОГО ЗНИКЛИ СМУЖКИ

Одного разу тигриця-мама намірилася спекти солодкий пиріг. Вона так ретельно розмішувала тісто, що борошно та цукрова пудра літали по всій кухні.

Саме в цей час народилося тигреня Бінкі. Тигриця-мама подивилася на нього і здивувалася:

— Де ж твої смужки? Та дарма, ми все одно будемо любити тебе навіть без смужок.

Проте Бінкі знав, що тигри мають бути смугастими. І він, не гаючи часу, побіг шукати собі смужки.

Перший, кого він зустрів, був сержант. На рукаві у сержанта було цілих три смужки.

— Дай-но мені, будь ласка, одну смужку, — попросив у нього Бінкі.

— Стояти струнко, коли звертаєшся до військового! — гримнув на тигреня сержант. — Немає в мене зайвих смужок.

Бінкі побіг далі і побачив чавунну огорожу. Якийсь дядько фарбував її. Бінкі почекав, поки він скінчить, а коли дядько пішов, Бінкі притулився до огорожі спер-

шу одним боком, потім другим. Фарба взялася до шерсті, і він став смугастий.

Бінкі прожогом кинувся додому, щоб показати мамі свої смужки. Та було дуже спекотно, сильно припікало сонце, і фарба почала танути й капати на землю, отож невдовзі у Бінкі знову не лишилося жодної смужки.

І тут він зустрів зебру. Бінкі завмер від здивування: скільки смужок на одній-єдиній спині! Це ж несправедливо!

Він сів і гірко заплакав.

— Що сталося, дитино? — спитала його зебра.

— Чо... чо... чому я не смугастий? — поскаржився Бінкі.

— Бідолашко, — мовила зебра і пестливо лизнула тигреня. — А на смак ти нічого, приємний. — І вона лизнула його ще раз. — Наче солодкий пиріг.

Вона лизнула його ще і ще, і раптом на спині у Бінкі одна по одній з'явилися чорні смужки!

Він прибіг додому до мами і закричав:

— Мамо! Ура, я смугастий!

— Справді! — зраділа тигриця-мама. — Ну хто б міг подумати? Мабуть, це борошно та цукрова пудра позасипали твої смужки, коли я готувала солодкий пиріг.

Тигриця-мама була дуже задоволена і запросила зебру на чашку чаю.

До чаю зебра отримала оберемок сіна, а Бінкі — шматок солодкого пирога.

ЯК І МОРСЬКА МУШЛЯ

Далеко-далеко, так далеко, що й не доберешся, жив у горах Тибету як.

Власне кажучи, від чогось далеко, а від чогось і близько. Від снігів і льодовиків, наприклад, від холодного вітру і дощу зі снігом, від вологої трави і стрімких скель — зовсім близько. Коли весь день ревіла буря, сонце ховалося за хмари і в шалених вихорах носилися чорні ворони, — все це було близько.

А от магазини і книжки з малюнками, морозиво і вогонь у каміні, кіно і діти, які поспішають до школи, — все це було дуже далеко.

У яка не було імені, тому ми зватимемо його просто Як.

Понад усе на світі Як полюбляв сидіти у затишному куточку серед скель і слухати море. Він десь знайшов морську мушлю* — дуже красиву, витонченої форми, і коли прикладав її до вуха, йому вчувався плескіт морських

хвиль.

Яким чином потрапила в гори морська мушля — ніхто не міг сказати. Але якось-то потрапила, і Як любив її слухати.

Удень Як звичайно ховав свою мушлю від інших яків і від ворон, зате вночі, коли засвічувалися зірки, він вмощувався у свою схованку серед скель, прикладав мушлю до вуха і слухав, слухав і мріяв: от би потрапити на берег моря...

Отож одного разу, прихопивши з собою улюблену мушлю і попрощавшись з іншими яками, він вирушив у путь.

Ви, мабуть, запитаете, яким же чином Як ніс мушлю? Подивіться на малюнок, і ви зрозумієте: він почепив мушлю на свій правий ріг.

Як не знав дороги, але вирішив: "Ітиму, аж поки не дійду до моря". І так він ішов цілий день, а ввечері поскуб травички, послухав плескіт моря і заснув.

Він ішов ще день і ще, але до моря все одно не дістався. Навкруги були самі гори. Інколи Як бачив удалині стадо

лам, одного разу — орла, що ширяв у високому небі. Але моря чомусь не було видно.

Якось Як зупинився напиться з гірського струмка. Настрій у нього був кепський. Він приклав до вуха свою мушлю і, влаштувавшись на березі, почав слухати.

А струмок біг своєю дорогою, стрибав по камінню і весело дзюрчав. Помітивши Яка, він дуже здивувався і спитав:

— Що ти тут робиш?

— Слухаю, — відповів Як.

— Дай і мені послухати, — попросив струмок.

Як підніс мушлю до води, і струмок уважно прислухався.

— Це ж море шумить! — зрадів струмок. — Еге ж, це плескіт моря!

— А ти знаєш туди дорогу? — запитав Як.

— Ще б пак! — образився струмок. — Я саме туди біжу. Іди слідом за мною і прийдеш прямо до моря.

— Дякую, — сказав Як і пішов за струмком.

Поступово струмок ставав усе ширшим і ширшим і нарешті перетворився на повноводну ріку, по якій плавали човни.

“Було б непогано сісти зараз у човен, щоб більше не йти пішки“, — подумав Як.

Він найняв собі човна і поплив далі. Човен був з великими червоними вітрилами. Коли дув вітер, вітрила напиналися, а Як просто сидів і відпочивав.

Нарешті він дістався моря. Це було диво! Як сів на пісок і почав стежити за хвилями. Вони шуміли точнісінько так, наче прибій у його мушлі.

Як був щасливий.

“Тут набагато краще, ніж у холодних, непривітних горах“, — думав він.

На ніч він влаштувався у печері.

Біля моря було дуже жарко, і Як пішов до перукаря, аби той підстриг його довгу шерсть. А потім повернувся на берег моря і катав на спині дітлахів — по два пенні* за коло. Невдовзі він назбирав грошей на сіно і на морозиво, яке йому дуже давно хотілося скуштувати.

Життя тепер було чудовим.

Йому подобалося тут, на березі моря. Але понад усе Як любив довгі вечори, коли вже сутеніло і всі йшли додому, а він сидів сам-один перед своєю печерою, слухав плескіт хвиль і стежив за кораблями у відкритому морі і за сонцем, що ховалося за обрій.

Коли ставало вже зовсім темно, одна по одній засвічувалися зірки, а море плескалося і плескалося зовсім поруч.

---

*Мушля — тверде захисне покриття молюсків.

*Пенні — дрібна англійська монета.

ПРО ПОРОСЯТКО, ЯКЕ ВЧИЛОСЯ ЛІТАТИ

Одного дня поросятко — а звали його Ікар — прийшло до Чарівного джерела і попросило виконати одне його бажання. Йому давно вже хотілося навчитися літати. Недарма його звали Ікар*.

— Якщо ти дуже цього хочеш, я можу зробити так, що ти полетиш, — сказало Чарівне джерело. — Тільки для цього доведеться тебе спочатку перетворити на птаха.

— Ні, я хочу бути поросятком. Поросятком, яке вміє літати, — мовив Ікар.

— Але ж поросята не вміють літати, — заперечило Чарівне джерело.

Ікар дуже засмутився і пішов додому. Дорогою він думав тільки про одне: як би все ж таки навчитися літати.

Другого ранку він попрямував до лісу дуже раненько і попросив кожного птаха дати йому по пір'їні. І, звичайно, вони дали.

— Мабуть, ти хочеш навчитися літати? — спитали вони.

— Так, — відповів Ікар.

Він зв'язав усі пір'їни разом і приміряв крила. Потім піднявся на вершину гори біля самого берега моря. За ним слідом вибралися туди кішка і мишка, пташка і два кро-

лики, ціла компанія жуків і навіть равлик — усі хотіли побачити, що у нього вийде.

Ікар прив'язав крила, змахнув ними і повільно піднявся у височінь. Оце було щастя! І всі глядачі теж раділи, а найменший жучок мало не вмер від захвату.

Ікар піднявся високо-високо, майже до самого сонця.

— Оце так поросятко! Оце так молодець! — нахвалював він себе. — А Чарівне джерело іще казало, що поросята не вміють літати. Можуть!

Якраз цієї миті він так близько підлетів до сонця, що вірвочки, якими він прив'язував крила, загорілися від сонячного жару. І крила впали униз. А за ними слідом і поросятко. Воно кілька разів перекинулося в повітрі і плюхнулося в море.

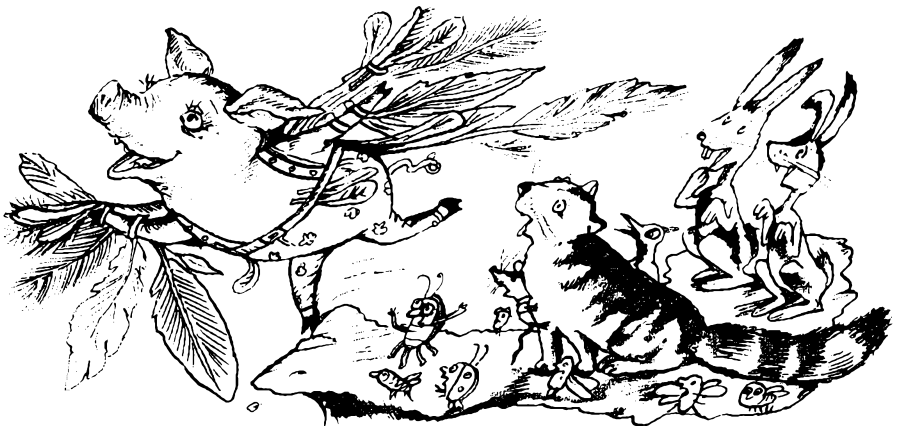
Бідолашний Ікар зовсім вимок. На щастя, він благополучно дістався берега і побіг додому.

— Не журися, мій маленький Ікаре, — втішила його мама, — адже ти все ж таки ЛІТАВ!

І вона дала йому джем і тістечко.

А всі друзі прийшли до нього в гості і закружляли у таночку:

Поросятко Ікаре, наш друже,
 Ми за тебе радіємо дуже!
 Нумо всі танцювати, співати,
 Нумо всі танцювати, співати —
 Ти сьогодні навчився літати!

Того ж вечора Ікар навідався до Чарівного джерела. Дивлячись на його прозору воду, він сумно сказав:

— Ти сказало правду, Джерело, поросята не можуть літати.
— І по щоді його скотилася сльоза.

— Вище голову, — мовило Чарівне джерело, — ти все одно молодець!

---

*Ікар — герой давньогрецького міфу, який вчився літати зі штучними крилами.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

Жила собі на світі Рибка. Разом з іншими рибами вона плавала в морі, і їй здавалося, що море під нею темне-пре-темне. Чим глибше, тим темніше. А коли вона дивилася вгору, то бачила блакитне небо і в небі — червону шапочку.

“От би мені оцю червону шапочку!” — мріяла Рибка.

Отож одного разу вона попрощалася з усіма рибами і попливла вгору, все вище й вище, аж поки не дісталася самої морської поверхні. Куди не кинь оком, скрізь було море, на морі великі кораблі, а над морем — синє небо, білі хмаринки і червона шапочка.

Рибка намагалася виплисти ще вище, проте всі її старання були даремні: не могла ж вона зовсім вистрибнути з води.

І вона звернулася до Чайки, яка пролітала над морем:

— Дорога місіс Чайко, підніміться, будь ласка, ще вище і дістаньте для мене он ту червону шапочку! Мені вона дуже до вподоби.

Однак Чайка відповіла їй:

— Краще пливи подалі, бо потрапиш мені на сніданок!

З цими словами Чайка пірнула у воду і спробувала спіймати Рибку своїм великим гострим і жовтим дзьобом. Але Рибка майнула в глибину, тільки її бачили.

Іншого разу Рибка побачила в човні Рибалку з довгою вудкою, на кінці якої, звичайно, був гачок. Вона виринула з води і сказала:

— Зробіть ласку, містере Рибалко, дістаньте для мене ва-

шою вудочкою он ту гарненьку червону шапочку!

— Начувайся, бо сама потрапиш до мене на гачок! —
grimнув на неї Рибалка.

І він підняв вудку над головою, змахнув нею тричі, а потім
закинув подалі, щоб підчепити на гачок Рибку, але промах-
нувся, і Рибка втекла.

Нарешті Рибка припливла до річки і побачила на березі
Слона, який наспівував собі під ніс пісеньку:

Слон любить полуничний джем,
А ще солодкий ніжний крем.
Не поталанило йому,
Бо цілий день він їсть траву...

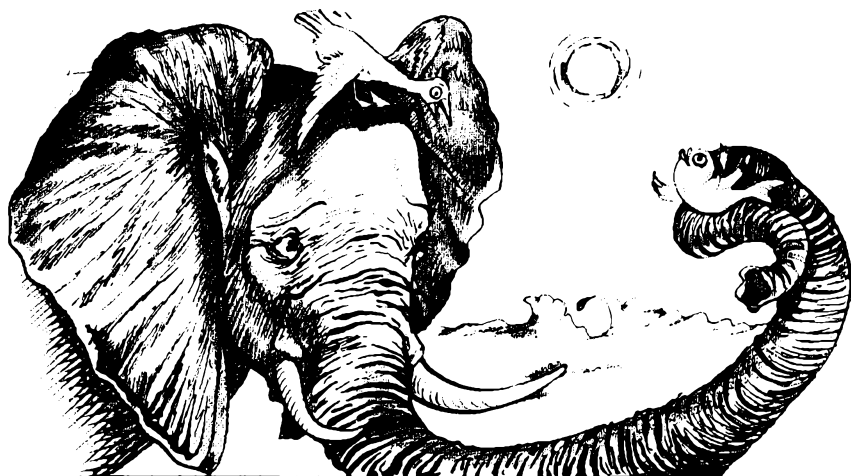
Рибка гукнула йому з води:

— Дістань мені, будь ласка, своїм довгим хоботом он ту
червону шапочку!

Слон потягнувся хоботом за червоною шапочкою, тяг-
нувся, тягнувся з усієї сили, проте так і не дотягнувся.

— Не вдається, — сказав він. — Краще я підхоплю тебе
хоботом, закину якнайвище в небо, і ти сама дістанеш чер-
вону шапочку.

Отож Слон підхопив Рибку хоботом, підкинув її високо-

високо, вище за хмари, в саме синє небо. Рибка глянула — а замість червоної шапочки в небі сяє червоне сонечко. І Рибка з гучним сплеском упала назад у море.

Риби оточили її і питають:

— Де ж твоя червона шапочка?

— Це зовсім не червона шапочка, — відповіла їм Рибка, — це сонце.

РИБА ІЗ СМАЖЕНОЮ КАРТОПЛЕЮ

Баклан Деніс жив на бакені в Голуейській бухті. Вночі він спав, а вдень сідав на самий край бакена і, витягнувши шию, виглядав у блідо-зеленій морській глибині рибу.

Помітивши здобич, Ден глибоко пірнав і впливав уже з рибиною в дзьобі. Він любив підкинути рибку вгору, розкрити широко дзьоб, а потім схопити рибу на льоту і миттєво проковтнути.

Ден дуже любив рибу. Він їв її на сніданок, на обід і на вечерю. Риба йому ніколи не набридала.

Одного разу над піщаною мілиною пролітала куріпочка Еліс, і вітром її віднесло у відкрите море. Цього дня вона літала в гості до бабусі і тепер поверталася додому, на рідне болото. Еліс дуже втомилася і раптом побачила посеред моря бакен, а на бакені Деніса. Деніс дуже їй зрадив.

— Залишайся зі мною, ми разом повечереємо, — запропонував він. — Сьогодні на вечерю риба!

— Риба? — здивувалася Еліс. — Я ніколи в житті не куштувала риби. А вона смачна?

— Дуже смачна! — вигукнув Ден.

І з цими словами він пірнув з бакена і одразу ж вплив із блискучою сріблястою рибкою, яку простягнув Еліс.

Вона уважно роздивилася рибку і спитала:

— А як її їдять?

— Ось так! — сказав Ден, підкинув рибку вгору, а потім спіймав і проковтнув. — Зачекай хвилинку, я тобі ще одну дістану.

Він знову пірнув у море і знову вплив із рибкою у дзьобі, щоправда, на цей раз зовсім маленькою.

— Спробуй цю, — сказав він.

Еліс підкинула рибку вгору, відкрила свій маленький дзьобик якомога ширше і вмить проковтнула рибку. “Фі! Яка гидота!” — подумала вона.

— Ну як, смачно? — запитав Ден.

— Так, дякую, — відповіла Еліс. Вона була дуже ввічливою куріпкою. — Справді смачно.

— Ось почекай, я тобі ще одну спіймаю, — сказав Ден.

— Ні, ні, не треба! — поквапилася відповісти Еліс.

— Я ніяк не можу більше затримуватись. Красно дякую за все. До побачення!

І вона полетіла.

Повернувшись додому, Еліс заховалася у кущах вересу і солодко проспала цілу ніч. А вранці, коли на небі яскраво засяяло сонце, вона раптом згадала про Дена. Який він розумний і добрий, — подумала вона. — Непогано було б запросити його у суботу на вечерю“.

Еліс написала Денові листа із запрошенням на вечерю і опустила його до поштової скриньки у найближчому місті.

У суботу вона прокинулася рано, злітала до міста і повернулася з величезною низкою риби і з пакетом смаженої картоплі.

Незабаром на вересову галявину прилетів Ден.

Стіл уже був накритий. І почався бенкет! Ден уперше в житті покуштував смаженої картоплі.

— Хрусь-хрусь-хрусь, — жував він. — Риба із смаженою картоплею навіть смачніша, ніж просто риба. А можна я і наступної суботи прилечу до тебе в гості?

— Звичайно! Можеш прилітати щосуботи, — привітно сказала Еліс.

І Ден прилітав щосуботи, і кожного разу Еліс пригощала його рибою із смаженою картоплею.

ПРО ЧАЙКУ ОЛІВІЮ ТА ЧЕРЕПАХУ РОЗАЛІНДУ

Жила собі чайка. Звали її Олівія. Вона жила на острові серед моря зі своєю подружкою черепахою Розаліндою. Олівія цілими днями ловила в морі рибу. А Розалінда сиділа вдома, під тінистим деревом, гризла капусту і співала. Вона мала дуже приємний голос.

Одного разу повз острів пролітав голодний лелека Чарлі. Побачивши, що Розалінда сама-самісінька, він подумав: "От пощастило! Непоганий обід буде з цієї черепахи".

Лелека кинувся вниз, підхопив дзьобом черепаху і полетів разом із нею.

Вдома він відчинив дверцята невеличкої клітки і звелів Розалінді:

— Заходь! Капусти тут досхочу. Їж і швиденько гладшай!

Потім зачинив клітку.

Коли Олівія повернулася з риболовлі, вона спохватилася Розалінди. Хоч як шукала, та черепахи ніде не було. Вже й споночило, а Олівія продовжувала пошуки. Нарешті, пролітаючи над темним лісом, вона почула знайому пісню. Хто ж це співає, невже Розалінда?

Олівія полетіла на цей голос, спустилася в ліс і при місячному сяйві побачила бідолашну Розалінду, яка співала сумну-пресумну пісню. А поруч у гнізді спав лелека.

--- Тихше, не ворушись, — прошепотіла Олівія.

Вона перекусила своїм міцним дзьобом пруття клітки, і Розалінда вийшла на волю.

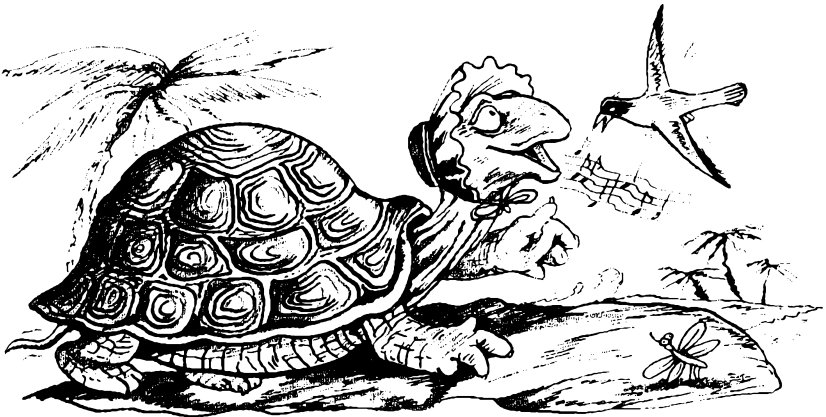
На жаль, вони були надто далеко від дому, а літати Розалінда не вміла. Довелося їм побудувати плота і плисти додому морем. Крізь бурю і ніч! Олівія прив'язала до щогли вірвовку і тягла плота проти вітру. А черепаха рулювала веслом і співала веселих пісеньок, аби підбадьорити себе й Олівію.

Коли вони нарешті припливли до свого острова, Олівія прив'язала Розалінду за хвіст до дерева й мовила:

— Тепер ти у безпеці!

І якщо вам коли-небудь випаде пропливати повз цей острів і місячної ночі ви почуєте пісню, знайте — це співає Розалінда.

Переклад Наталі ПАВЛОВСЬКОЇ та Алли ФІЛАТОВОЇ

Художник В. ДУНАЄВА

ЛЕЛЕКА НАГОРОДЖУЄ ПЕРЕМОЖЦІВ ФУТБОЛЬНОГО КОНКУРСУ

(продовження списку переможців)

ФУТБОЛКАМИ — Роман ЯВДОШНЯК із Івано-Франківської обл., Роман ГЕРАСЬКО і Андрій ВОЛЬСЬКИЙ із Житомирської обл., Остап і Микола ПРУДНИКИ з Києва, Микола КАЩЕНЮК із Волинської обл., Іван ЛЕВИЦЬКИЙ із Хмельницької обл., Сергій КУБРУШКО з Черкаської обл., Олександр ВАСИЛЕНКО і Сергій ДМИТРІЄВСЬКИЙ із Чернігівської обл., Юрій ЗАСТАВСЬКИЙ із Полтавської обл., Олексій ШАМРАЙ з Дніпропетровська, Ярослав МАРЧУК із Закарпатської обл., Олексій ЛАЗАРЄВ із Миколаївської обл., Женя КОВАЛЬЧУК із Кіровоградської обл., Віталій КОСТЕНКО з Вінницької обл.;

ФУТБОЛЬНИМИ ШОРТАМИ — Іван СТОЙКА із Закарпатської обл., Олександр ШВАЛЮК із Чернігівської обл., Антон БЛИЗНЮК із Рівненської обл., С. КРАМАРЕНКО з Одеської обл., Олександр СКОРОХОД із Вінниці, Олександр ХВОСТЕНКО і Дмитро КОСТИНЕНКО з Київської обл., Ігор ТЕЛІШЕВСЬКИЙ із Львівської обл., Олександр ЧУВАКІН із Дніпропетровська, Павло БОБИН із Тернопільської обл., Олександр ЗАДОРОЖНИЙ із Волинської обл., Вадим ГВОЗДЮК із Вінницької обл.;

ВЕЛИКИМИ КАЛЕНДАРЯМИ — Валентин ЛЕТУЧИЙ, Аліна ДІДЕНКО, Світлана ВАТУЛЯ, Тетяна СЛИНЬКО, Микола КУЛИК і Женя КРИВОРУЧКО, Світлана ІВАНЕНКО та Ірина ГРІДЮШКО з Полтавської обл., Віталій ФРУНЗЕ з Одеської обл., Ігор ТРОНЬ і Олександр БОРЩ із Сумської обл., Євген БУДЬКО, Таня ФЕСЕНКО і Сергій ШКИРЯ із Черкаської обл., Володимир ДЕМЕШ із Донецької обл., Леонід ЛЕУС, Ольга РАДУЧИЧ і

Тетяна СУТКОВЕНКО із Житомирської обл., Наталка ХОРОШУН із Київської обл., Юрій БУЛЬЧАК із Тернопільської обл., Катерина ШИШКАЛОВА з Києва, Тетяна ХАРЧУК, Оксана МОСКАЛЮК, Інна ВОЛИНЕЦЬ, Валерія ПІВОШЕНКО і Марина МАНДРОЛЬКО з Вінницької обл., Аліна ІЩИК, Олег та Ігор СУПРУНЮКИ і Надія КНИШ із Волинської обл., Ганна ЧАРУПА із Запорізької обл., Ірина ЛЕБА, Ярослава ЦУРУПА і Олена ЮНОВА з Кіровоградської обл., Олександра ШУТЬ із Херсонської обл., Тетяна ЛИТВИН із Харківської обл., Наталка ДАНЕВИЧ із Чернівецької обл., Інна ПРИХОДЬКО з Рівненської обл.;

ФУТБОЛЬНИМИ ВИМПЕЛАМИ — Володимир МАНДРИКА, Оксана ЖУРБА, Ірина МАРУСЯК із Черкаської обл., Олена ДЗЮБА з Івано-Франківської обл., Мар'ян МОРОЗОВ з Херсона, Антоніна ЗІНЧЕНКО, Ганна СОЛОВЕЙ, Єгор ШЛОМА і Віктор ЛИТВИНСЬКИЙ із Київської обл., Сергій ЄВЕНКО і Марина ЖИТНЮК із Кіровоградської обл., Інна ЯКОВЕНКО, Ірина ШКАРУПА, Сергій ЄРЕМЕНКО, Сергій КУЛИНИЧ і Олександр ХРИСТЕНКО з Полтавської обл., Ніна ЦЮРИК, Олексій МЕДВЕДЕВ та Ірина МИКИТЮК із Волинської обл., Оксана МОШОВСЬКА, Марина ПЕЛИПКАНИЧ і Володя ПАНЬКІВ із Львівської обл., Олена КОЛЕСНИК із Луганська, Галина БИЧЕК із Донецької обл., Олеся ТЮТЮННИК, Іванна М'ЯСТКІВСЬКА і Віталій ЗАВЕРТАЙЛО з Вінницької обл., Микола МАРИНІН із Рівненської обл., Людмила ГРИВА із Сумської обл., Тарас ГНАТЮК, Наталя ПУСТАНІВСЬКА із Хмельницької обл., Ілона ГОРБАЧ із Херсонської обл.

МОЛОДЦІ!

Лелека продовжить футбольний конкурс у цьому році. Нові завдання шукайте у наступних номерах "Барвінку", а переможців буде визначено наприкінці року.

